

УДК 004.9:378.4:005.5

Лебедєв М. К., аспірант
кафедри смарт-економіки,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

РОЗВИТОК ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Заклад вищої освіти є ключовим освітнім та інноваційно-дослідницьким центром в реалізації концепції сучасного суспільства. «Освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства» [1]. Впровадження нових інформаційних технологій, комп'ютерно-опосередкована комунікація розв'язує питання оптимізації внутрішніх і зовнішніх взаємодій, підвищує конкурентоспроможність освітньої інституції. Одночасно існує проблема культури врядування у сфері вищої освіти [2].

Складність системи управління ЗВО, що зумовлена, мультикомпонентністю та розгалуженістю структури університету, вимагає застосування комплексного та інновативного підходу в управлінні для забезпечення максимальної синергичності та ефективності в роботі його структурних підрозділів. Завданнями системи управління ЗВО, як і інших систем управління великими підприємствами можна визначити такі напрями:

- визначення та формулювання цілей діяльності інституції;
- вироблення плану роботи та дій, що необхідні для досягнення визначених цілей;
- розробка стратегії розвитку закладу вищої освіти;
- постійний пошук шляхів покращення та актуалізації ціннісної пропозиції;
- оцінка наявних ресурсів та визначення методів їх найпродуктивнішого

використання, а також пошук нових резервів для їх подальшого залучення;

- створення ефективної системи мотивації та стимулювання співробітників;
- забезпечення максимально можливої швидкості поширення управлінських рішень, шляхом постійного підвищення якості та зручності комунікації між підрозділами організації;
- забезпечення роботи безперервного та об'єктивного механізму контролю та оцінки діяльності організації.

Беручи до уваги вищеописані функції системи управління, доречно припустити, що впровадження на усіх рівнях управлінського апарату новітніх технологічних засобів, таких як: системи електронного документообігу, фінансового моніторингу, електронних баз даних, систем електронного планування задач, сучасних систем електронного зв'язку та месенджерів, а також кастомізованого та спеціалізованого програмного забезпечення, дає змогу шляхом пришвидшення та підвищення зручності комунікації, автоматизації рутинних процесів та використання цифрових можливостей, що якнайкраще відповідають вимогам певної задачі, збільшити швидкість та якість прийняття, поширення та виконання управлінських рішень, зменшити шанс помилок в роботі через людський фактор, а також підвищити якість моніторингу роботи.

Цифрова трансформація підвищує та розкриває потенціал підприємства у покращенні своєї результативності та конкурентоспроможності, але, як і будь-які всеосяжні та радикальні інновації, може стикатися з певними перешкодами на шляху імплементації необхідних нововведень[3].

Серед найбільших перешкод в процесі цифрової трансформації закладів вищої освіти можна виділити такі фактори: застаріле обладнання, що є несумісним із новітнім та найефективнішим програмним забезпеченням, відсутність розвинутої швидкопропускної мережі всередині підприємства,

необхідність набуття персоналом додаткових компетенцій у роботі з новим обладнанням чи програмним забезпеченням, потреба у додатковому часі та «перехідному періоді» адаптації до використання цифрових інструментів.

Окремим пунктом слід зазначити питання кібербезпеки, що гостро постає в умовах тотальної цифровізації робочих процесів та особливо баз даних. Підтримання належного рівня безпеки та забезпечення конфіденційності даних ставлять додаткові вимоги до рівня цифрової безпеки внутрішніх та зовнішніх систем університету та цифрових компетенцій його співробітників.

Цифрові технології надають нові інструменти та відкривають нові можливості для розвитку як управлінської системи, так і усіх інших системи закладу вищої освіти. Вони відкривають нові, недоступні раніше шляхи для покращення ефективності роботи університету, освоєння ним нових секторів ринку та зміцнення своєї позиції в актуальних, проте, потребують виваженого та прорахованого підходу до імплементації, що створює необхідність у розробці стратегії цифрової трансформації кожного окремого закладу вищої освіти з урахуванням специфіки його поточної роботи та поставлених цілей.

Література

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 24 березня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 17.04. 2024).

2. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 17.04. 2024).

3. Бугріменко Р. М., Смірнова П. В. Вплив розвитку цифрової трансформації на діяльність підприємства. *Економіка та суспільство*, 2024 Вип. 59, <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-29>